

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/146506,Obchody-amerykanskiego-Dnia-Niepodleglosci-Gdansk-4-lipca-2021.html>
2021-09-24, 22:58

Obchody amerykańskiego Dnia Niepodległości - Gdańsk, 4 lipca 2021

Inicjatorem wydarzenia było Stowarzyszenie „Godność”.

Zebranych gości powitał prezes Stowarzyszenia „Godność”, Kustosz Pamięci Narodowej, Czesław Nowak. Wśród przybyłych na uroczystość był przedstawiciel wojewody pomorskiego Ireneusz Szweda, dyrektor Oddziału Okręgowego Narodowego Banku Polskiego w Gdańsku Wiktor Kamiński, radny Miasta Gdańska Romuald Plewa, a przede wszystkich członkowie Stowarzyszenia „Godność”. Oddział IPN w Gdańsku reprezentował naczelnik Oddziałowego Biura Badań Historycznych dr Daniel Czerwiński.

W słowie wstępnym Czesław Nowak podkreślił zasługi Stanów Zjednoczonych dla polskiej niepodległości, które symbolizują nazwiska dwóch amerykańskich prezydentów: Woodrowa Wilsona i Ronalda Reagana, a także rolę Ameryki Północnej jako celu polskiej emigracji. Następnie głos zabrał przedstawiciel IPN, który w zwięzłej prelekcji przedstawił wkład Polaków w walce o niepodległość USA w drugiej połowie XVIII wieku:

Musimy pamiętać o tym, że w amerykańskiej wojnie o niepodległość brali udział Polacy [...] nie możemy zapominać o roli Tadeusza Kościuszki, który stał się generałem brygady w czasie tej wojny, a także twórcy amerykańskiej kawalerii generała Kazimierza Pułaskiego [...] do dziś są uznawani za Ojców Niepodległości Stanów Zjednoczonych – przypominał przedstawiciel IPN.

W dalszej części wydarzenia pod pomnikiem papieża Jana Pawła II i prezydenta Ronalda Reagana zostały złożone wieńce i kwiaty.

#7

#10

#8

#9

Uroczystość zakończyła się wręczeniem Czesławowi Nowakowi, w geście podziękowania za udział w walce o polską niepodległość w latach osiemdziesiątych, okolicznościowych pamiątek: ze strony NBP była to moneta z Wojciechem Korfantym, natomiast ze strony IPN wydawnictwa albumowego o przywódcy III powstania śląskiego. W krótkim przemówieniu dyrektor gdańskiego NBP Wiktor Kamiński ponownie nawiązał m.in. do sylwetki Wojciecha Korfanteo i jego walki o odzyskanie polskiej niepodległości w 1918 roku.

#11

#12

#13

#14

#15

#16

Dzień 4 lipca to najważniejsze amerykańskie święto państwowe nawiązujące do uchwalenia w 1776 roku w Filadelfii Deklaracji Niepodległości 13 brytyjskich kolonii, faktycznego powstania USA. Pełna treść Deklaracji Niepodległości dostępna jest [tutaj](#).

Pomnik znajdujący się w Parku Reagana w Jelitkowie (stworzony z inicjatywy Stowarzyszenia „Godność”), przed którym odbędzie się uroczystość, nawiązuje do spotkania Jana Pawła II i Ronalda Reagana w Miami na Florydzie 10 września 1987 r. Było to jedno z symbolicznych spotkań osób, które w ogromnym stopniu, każda w odmienny sposób, przyczyniły się do obalenia komunizmu.

Stany Zjednoczone wspierały „Solidarność”. W wiele działań prezydent Reagan angażował się osobiście. Po wprowadzeniu stanu wojennego USA nałożyły na Związek Sowiecki i PRL sankcje gospodarcze, które miały zmusić komunistów do ustępstw wobec opozycji. Kilkanaście dni po wprowadzeniu stanu wojennego prezydent Reagan wyraził solidarność z polskim społeczeństwem poprzez zapalenie świeczki w oknie w Wigilię Bożego Narodzenia. Za jego przykładem poszły miliony Amerykanów. 30 stycznia 1982 r. Reagan ogłosił Dniem Solidarności z Polską, a 31 stycznia w Białym Domu odbył się specjalny pokaz filmu „Człowiek z żelaza”.

Kolejną, obok prezydenta Reagana wielką, międzynarodową ikoną walki z komunizmem jest św. Jan Paweł II. Pielgrzymka papieża z czerwca 1987 r. na Pomorze przełamała czas marazmu, społecznych frustracji drugiej połowy lat 80. Ojciec święty wlał nadzieję w serca ludzi walczących o niepodległość Polski, dał impuls do działania. Nieprzypadkowo rok po wizycie papieża wybuchły na Wybrzeżu strajki, które w konsekwencji doprowadziły do upadku systemu komunistycznego w Polsce.

Warto podkreślić, że dwukrotnie w ciągu naszej najnowszej historii, czyli w 1918 r. oraz właśnie w latach osiemdziesiątych – prezydentury Ronalda Reagana – zaangażowanie Stanów Zjednoczonych przyczyniło się do odzyskania przez Polskę niepodległości.